

Onderzoek naar luistergedrag met koptelefoon/oortjes onder jongeren

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren. Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie en Verkeersveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidsoplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.

veiligheid nl
kenniscentrum letselpreventie

Onderzoek naar luistergedrag met koptelefoon/oortjes onder jongeren

Rapport nummer 903

Mieke Cotterink

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

april 2021

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	6
1.1	Achtergrond	6
1.2	Onderzoeksopzet	6
2	Belangrijkste resultaten	7
2.1	Gebruik koptelefoon en/of oortjes	7
2.2	Luistertijd per dag	7
2.3	Luistervolume muziek	7
2.4	Belangrijk bij aanschaf	8
2.5	Volumebegrenzer op de telefoon	8
2.6	Noise cancelling op koptelefoon/oortjes	8

1

Inleiding

1.1

Achtergrond

Het gehoor is een kwetsbaar zintuig en kan snel beschadigen door hard geluid. Steeds meer kinderen en jongeren luisteren langdurig naar muziek, gamen of kijken films met een koptelefoon of oortjes. Uit een kleinschalig onderzoek uit 2020 onder 156 kinderen van 10-15 jaar blijkt dat 90% een telefoon gebruikt om naar muziek te luisteren, waarbij 39% dagelijks luistert¹. Uit studies in ontwikkelde landen blijkt dat de helft van de mensen tussen 12 en 35 jaar naar te hoge volumes op muzikspelers luistert². Er is een verband tussen het luisteren naar te harde muziek via een Personal Music Player (PMP's) en gehoorschade. Geschat wordt dat 1 op de 8 jongeren dan ook al beginnend gehoorverlies heeft³. Gehoorschade is onomkeerbaar en heeft grote psychosociale en economische gevolgen. Preventie is dus zeer belangrijk.

In deze rapportage wordt verslaglegging gedaan van een uitgevoerd onderzoek onder jongeren (10-15 jaar). Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het gebruik van koptelefoons en oortjes, het luistergedrag daarbij, de bekendheid met preventieve maatregelen en de regels thuis. Het gaat daarbij specifiek over het luisteren naar muziek, gamen en het kijken naar films en series met gebruik van koptelefoon of oortjes. Het onderzoek richt zich specifiek op jongeren tussen de 10 en 15 jaar. De resultaten van het onderzoek zijn een opmaat voor VeiligheidNL voor de ontwikkeling van eventueel effectieve preventieve interventies.

1.2

Onderzoeksopzet

Er is gebruik gemaakt van online onderzoek onder panelleden van het online onderzoekspanel NoTies. De dataverzameling heeft in oktober 2020 plaatsgevonden. In totaal hebben 440 jongeren in de leeftijd van 10-15 jaar deelgenomen aan het vragenlijstonderzoek.

Om verdiepende informatie te achterhalen zijn aanvullend op de vragenlijst in november 2020 nog zestien interviews uitgevoerd.

¹ Voorkomen gehoorschade door draagbare muzikspelers Community Project, eindwerk Bachelor Geneeskunde, maart 2020.

² World Health Organisation 2015. Hearing loss due to recreational exposure to loud sounds; A review

³ <https://www.veiligheid.nl/gezond-gehoor/actueel/helft-middelbare-scholieren-luistert-onveilig-naar-muziek>

2

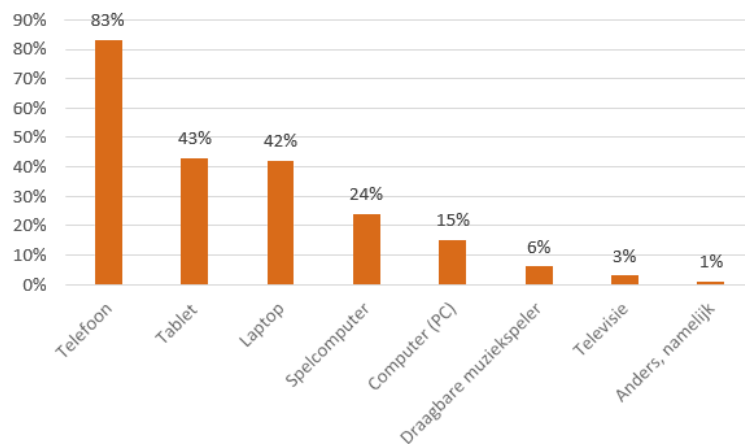
Belangrijkste resultaten

2.1

Gebruik koptelefoon en/of oortjes

Nagenoeg alle jongeren (97%) geven aan wel eens een koptelefoon of oortjes te gebruiken. Van deze jongeren (N=395), gebruikt meer dan de helft (57%) een koptelefoon en meer dan driekwart (76%) gebruikt oortjes. De meeste jongeren (83%) gebruiken een koptelefoon of oortjes voor hun telefoon.

Bijna driekwart van de jongeren gebruikt hun koptelefoon of oortjes om films en series te kijken (74%) en/of om naar muziek te luisteren (73%). Daarnaast gebruikt meer dan de helft van de jongeren hun koptelefoon of oortjes tijdens het gamen (54%).

Figuur 1 Voor welke apparaten gebruik je een koptelefoon of oortjes? (N=395)

2.2

Luistertijd per dag

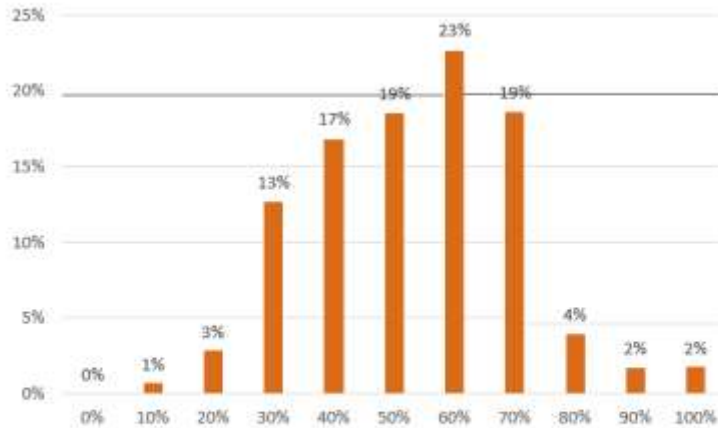
Aan de jongeren is gevraagd hoe lang ze per dag via hun koptelefoon of oortjes naar muziek luisteren, films/series kijken en gamen. 30% luistert minder dan 1,5 uur per dag, 41% luistert tussen 1,5 en 3 uur per dag en bijna een kwart van de jongeren (24%) gebruikt hun koptelefoon of oortjes tussen de 3 tot 6 uur per dag. 3% van de jongeren luistert 6-12 uur per dag en 1% meer dan 12 uur.

2.3

Luistervolume muziek

Aan de jongeren is gevraagd hoe hard ze het geluidsvolume meestal zetten als ze naar muziek luisteren. Gemiddeld luisteren ze op 50% van de volumebalk. Ruim een kwart (27%) luistert naar muziek op een hoog volume (70% of harder). Een aanvullende analyse toonde aan dat een significant groter deel van de jongens naar muziek luistert op een hoog volume dan meisjes (32% tegenover 21%).

De jongeren die hebben aangegeven dat zij het geluidsvolume meestal op 70% of harder zetten (N=74) is vervolgens gevraagd waarom zij het geluidsvolume op deze stand zetten. De drie belangrijkste redenen die hiervoor gegeven worden zijn het niet willen horen van geluiden van buitenaf (43%), er vrolijk van te worden (37%) en dat het een gewoonte is (31%) om muziek op dit volume af te spelen.

Figuur 2 Hoe hard zet je het geluidsvolume? (N=287)

1

2.4

Belangrijk bij aanschaf

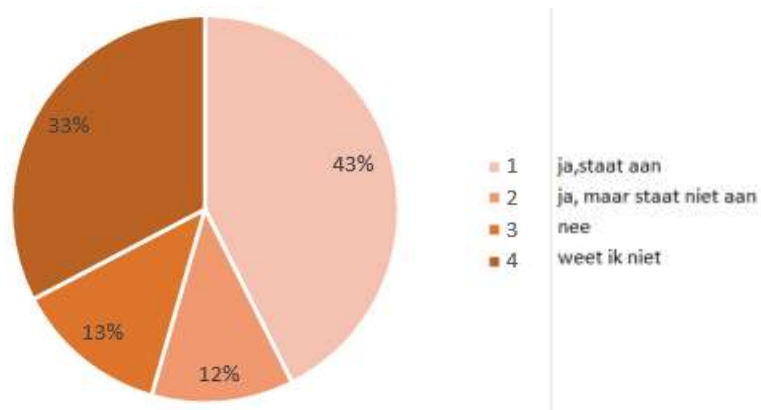
De drie belangrijkste factoren voor deze aanschaf zijn het lekker zitten van de koptelefoon of oortjes (79%), de geluidskwaliteit (61%) en de prijs (47%). Of een koptelefoon beschikt over noise cancelling (8%) of een volumebegrenzer (5%) speelt voor deze doelgroep nauwelijks een rol bij de aankoop van een nieuwe koptelefoon of oortjes.

2.5

Volumebegrenzer op de telefoon

Aan de jongeren zijn verschillende maatregelen voorgelegd om gehoorschade te voorkomen. Eén daarvan is de volumebegrenzer.

Ruim de helft van de jongeren (55%) geeft aan een volumebegrenzer te hebben, 43% van de totale groep heeft de volumebegrenzer geactiveerd. 13% heeft geen volumebegrenzer op de telefoon en 33% weet niet of er een volumebegrenzer op de telefoon zit.

Figuur 3 Zit er een volumebegrenzer op je telefoon? (N=382)

2.6

Noise cancelling op koptelefoon/oortjes

Aan de jongeren is ook gevraagd of er noise cancelling op hun koptelefoon of oortjes zit. De meeste jongeren (42%) weten niet of ze dit hebben op hun koptelefoon of oortjes. Twee vijfde van de jongeren (40%) heeft geen noise cancelling op hun koptelefoon of oortjes. Van de 18% die wel noise cancelling op hun koptelefoon of oortjes hebben, heeft 15% deze ook daadwerkelijk aanstaan.

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden.

Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens.

VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy.